

Sosiaalityö terveydenhuollossa 2017

Hoito- ja kuntoutumisaikana voi potilaalle tulla järjestettäväksi monia käytännön asioita. Sairaalan sosiaalityön tavoitteena on tarjota eri elämäntilanteissa oleville potilaille tukea ja neuvoja mm. eri sosiaaliturvaetuuksien ja yhteiskunnan muiden palveluiden hakemisesta.

Sairaalan sosiaalityöntekijään voi ottaa yhteyttä oma-aloitteisesti tai sairaalan henkilökunnan välityksellä. Lääkärin lähetettä ei tarvita. Käynnit ovat maksuttomia. Käyntiä varten aika varataan etukäteen.

Hoitomaksut

Vuodeosaston vuorokausimaksu on 49,50 €, poliklinikkakäynnin maksu 41,70 €, sarjahoidon maksu 11,50 €, ja lyhytkirurgisen toimenpiteen maksu 136,80 €. Psykiatrian hoitopäivämaksu on 22,80 €. Käynnit psykiatrian poliklinikoilla ovat maksuttomia.

Asiakasmaksuille säädetty maksukatto on 691 € kalenterivuodessa. Maksukaton ylittymisen jälkeen myönnetään vapaakortti. Avohoidon käynnit ovat tämän jälkeen maksuttomia (esim. poliklinikkakäynnit) ja osastohoidosta peritään 22,80 €/vrk kyseisen kalenterivuoden aikana. Vapaakortti haetaan sen hoitopaikan potilastoimistosta, jossa maksukatto täyttyy. (Soiten potilastoimisto puh 040 653 4352 tai 040 653 4408)

Kelan sairauspäiväraha

Työnantaja voi maksaa sairausajan palkkaa työehtosopimuksen ja työsopimuslain mukaan. Jos sairaus aiheuttaa ansionmenetystä, henkilö voi hakea Kelalta **sairauspäivärahaa**. Sairauspäivärahan suuruus määräytyy verotettavan tulon mukaan ja maksetaan saman sairauden perusteella enintään 300 arkipäivältä. **Osasairauspäiväraha** tukee työkyvyttömän henkilön työelämässä pysymistä ja paluuta kokoaikaiseen työhönsä. Osasairauspäivärahan edellytyksenä on, että kokoaikaisessa työsuhteessa oleva työntekijä sopii työnsä tekemisestä osa-aikaisesti työnantajansa kanssa. Työajan ja palkan on vähennyttävä 40–60 %:iin aiemmasta. Osasairauspäivärahan kesto on 12 - 120 arkipäivää. Mikäli työkyvyttömyys jatkuu, henkilö voi hakea joko **määräaikaista kuntoutustukea** tai toistaiseksi voimassa olevaa **työkyvyttömyyseläkettä**.

Kelan matkakorvaus

Sairausvakuutuksesta korvataan osa matkoista lääkäriin, tutkimukseen tai hoitoon sekä kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseille. Matkojen omavastuu on 25 € yhdensuuntaisesta matkasta ja 300 € kalenterivuodessa. Vuotuisen omavastuuosuuteen, eli matkakattoon lasketaan mukaan matkojen omavastuuosuudet ja niitä pienemmät kustannukset. Vuotuisen omavastuuosuuden täytyttyä Kela lähettää postitse vuosiomavastuukortin (SV 191).

Matka korvataan halvimmän mahdollisen matkustustavan mukaan, eli yleensä edellytetään, että henkilö käyttää julkisia kulkuneuvoja. Mikäli henkilön terveydentila edellyttää taksin käyttöä, tarvitaan terveydenhuollon antama todistus erityiskulkuneuvon tarpeellisuudesta (SV67). Todistus säilytetään itsellä 6 kuukauden ajan. Mikäli puutteelliset liikenneolosuhteet edellyttävät taksin käyttöä, henkilö voi perustella taksin käytön tarve ja selvittää liikenneolosuhteet tilauspuhelun yhteydessä. Taksi tilataan alueellisesta taksikeskuksesta, joka Keski-Pohjanmaan alueella päivystää numerossa 0100 85 444 (suomi) ja 0100 86 444 (ruotsi). Muuta kautta tilattuihin taksimatkoihin sovelletaan 50 € omavastuuta, joka ei kerrytä vuotuista matkakattoa.

Matkakorvausten **takautuva hakuaika** on 6 kuukautta.

Kelan lääkekorvaus

Sairausvakuutuksesta korvataan osa lääkärin määräämistä reseptilääkkeistä, kliinisistä ravintovalmisteista ja perusvoiteista. Lääkekorvausta maksetaan **alkuomavastuun** täyttymisen jälkeen, joka on 50 € / vuosi. **Peruskorvauksen** (40 %) saa suoraan apteekista Kelan kortilla. Eräät sairaudet kuuluvat erityiskorvauksen piiriin. Erityiskorvauksen saamiseksi tarvitaan lääkärin B-lausunto, joka toimitetaan Kelalle. Korvaus voidaan myöntää siitä päivästä lähtien, kun lääkärlausunto on saapunut Kelan toimistoon ja eräin edellytyksin lääkärlausunnon allekirjoituspäivästä lukien. **Alempi erityiskorvaus on 65 %** lääkkeen hinnasta. **Ylempi erityiskorvaus on 100 %**, mutta kustakin lääkkeestä peritään 4,50 € omavastuu.

Jos korvattujen lääkkeiden omavastuut ylittävät 605,13 € kalenterivuodessa Kela maksaa lisäkorvauksen. Maksukaton ylittymisen jälkeen asiakas maksaa kustakin korvattavasta lääkkeestä vain 2,50 € omavastuun, loput lääkkeen kustannuksista korvaa Kela kyseisen kalenterivuoden loppuun asti. Kela seuraa vuosiomavastuun täyttymistä apteekista saatujen tietojen perusteella sekä lähettää kirjeen vuosiomavastuun ylittymisestä ja oikeudesta lisäkorvaukseen. Tieto vuosiomavastuun ylittymisestä päivittyy samalla Kelan asiointipalveluun ja on myös apteekeissa tiedossa.

Eläkettä saavan hoitotuki (Kela)

Eläkettä saavan hoitotuen tarkoituksena on tukea pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan selviytymistä jokapäiväisessä elämässä sekä osin korvata sairaudesta aiheutuvia erityiskustannuksia. Hoitotuen saaminen edellyttää, että henkilön toimintakyky on alentunut yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Lisäksi edellytetään, että henkilöllä on avun-, ohjauksen- tai valvonnan tarvetta henkilökohtaisissa toiminnoissa.

Hoitotuki on porrastettu kolmeen ryhmään avun, ohjauksen ja valvonnan tarpeen sekä erityiskustannusten määrän perusteella.

- Perushoitotuki on 61,71 €/kk, korotettu hoitotuki 153,63 €/kk ja ylin hoitotuki 324,85 €/kk (v. 2017).

- Tuki on verotonta, eivätkä tulot ja varallisuus vaikuta siihen. Hoitotuessa on puolen vuoden takautuvat hakuaika. Asian vireille laittamista varten tarvitaan oma hakemus ja lääkärin C-lausunto.

16-vuotta täyttäneen vammaistuki (Kela)

Vammaistuen tavoitteena on tukea pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen henkilön selviytymistä jokapäiväisessä elämässä, työssä ja opiskelussa. Vammaistuen saaminen edellyttää, että toimintakyky on alentunut vähintään vuoden ajan sekä että sairaudesta aiheutuu lääketieteellisesti arvioitua haittaa tai henkilöllä on avun-, ohjauksen tai valvonnan tarvetta henkilökohtaisissa toiminnoissa.

Vammaistuki on porrastettu kolmeen tasoon haitan, avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen sekä erityiskustannusten määrän perusteella.

- Perusvammaistuki on 92,14 €/kk, korotettu 215 €/kk ja ylin vammaistuki 416, 91 €/kk (v. 2017)
- Tuki on verotonta, eivätkä tulot ja varallisuus vaikuta siihen. Voidaan myöntää **puolen vuoden ajalta takautuvasti**. Oman hakemuksen lisäksi tarvitaan lääkärin C-lausunto.

Omaishoidontuki

Sitovaa ja vaativaa omaishoitotyötä tekevä voi olla oikeutettu omaishoidontukeen. Omaishoidontuella tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön kotona tapahtuvan hoidon turvaamiseksi maksettavaa hoitopalkkiota ja / tai palveluja. Hoitopalkkio myönnetään porrastettuna hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella talousarvioon varatun määrärahan puitteissa. Asian vireille laittamista varten tarvitaan oman hakemuksen lisäksi lääkärinlausunto.

Kotihoito

Kotihoidosta voi saada apua ja tukea päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa. Kotihoidon maksu määräytyy perheeseen, tulojen sekä palveluiden määrän mukaan. Kotihoidon sekä vanhuspalveluiden kautta voi myös saada tietoa erilaisista tukipalveluista, mm kaupakassipalvelusta, ateriapalvelusta jne. Apua kotona selviytymiseen voi myös pyytää yksityisen palveluntuottajan kautta.

Vammaispalvelu

Henkilö, jolla on vamman tai sairauden johdosta pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista, saattaa olla oikeutettu Vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin. Asian vireille laittamista varten tarvitaan oma hakemus ja lääkärinlausunto.

Vammaispalvelulain mukainen **kuljetuspalvelu** on tarkoitettu vaikeasti vammaiselle henkilölle, jolla on pitkäaikaisesti tai pysyvästi erityisiä vaikeuksia liikkumisessa sekä kohtuuttoman suuria vaikeuksia käyttää julkisia kulkuvälineitä. Palvelu on tarkoitettu **työmatkoja sekä virkistystä ja asiointia varten**. Kuljetuspalvelun omavastuu on

paikallisliikenteen mukainen. Tietyissä tilanteissa henkilö voi myös olla oikeutettu harkinnanvaraiseen kuljetuspalveluun sosiaalihuoltolain perusteella.

Vaikeavammaiselle henkilölle, jolle liikkuminen tai muu omatoiminen suoriutuminen vakituksessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia, voidaan myöntää korvausta **asunnon muutostöistä** aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista.

Vammaispalvelun kautta on myös mahdollista hakea **henkilökohtaista apua, palveluasumista** sekä erilaisia **määrärahasidonnaisia palveluja ja tukimuotoja**.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on viimesijainen yhteiskunnan tukimuoto taloudellisiin vaikeuksiin joutuneille henkilöille ja perheille. Se on tarkoitettu tilapäiseksi tai muita tuloja ja etuuksia täydentäväksi avuksi. Perustoimeentulotukea haetaan 1.1.2017 alkaen Kelasta. Harkinnanvaraisesta täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta päätetään sosiaalitoimessa.

Verotus

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennystä voi anoa pienituloinen henkilö, jonka veronmaksukyky on alentunut esim. sairauden tai työttömyyden takia. Vähennys on harkinnanvarainen ja myöntämiseen vaikuttavat verovelvollisen ja hänen perheensä tulot ja varallisuus. Alentumisvähennys on enintään 1400 €. Tarkempia tietoja saa verovirastosta.

Sairauden tai vamman aiheuttaman pysyvän vähintään 30% haitan perusteella, voidaan verotuksessa myöntää invalidivähennys ansiotulosta. Vähennyksen saamiseksi tarvitaan B-lausunto.

Kotitaloustyön verovähennysoikeus koskee esim. yksityisiä siivous- ja kodinhoitopalveluita, hoiva- tai hoitotyötä, lumenluontia, kotona tehtävien pienten remonttien työkuluja. Verotuksessa voi vähentää 45 % maksetuista työpalkkioista. Vähennyksen suuruus on enintään 2400€ / henkilö (v 2017), josta omavastuuosuus on 100€.

Vammaisen pysäköintilupa

Vammaiseen pysäköintilupa on oikeutettu henkilö, jonka vamma tai sairaus aiheuttaa itsenäistä liikkumista estävää haittaa (haittaluokka 11). Pysäköintilupa haetaan Trafín / Ajovarman konttorin kautta. Liitteeksi tarvitaan lääkärinlausunto, jossa haittaluokka sekä sairauden tai vamman pysyvyys tai kesto on määritelty.

Lisätietoja saa sairaalaan sosiaalityöntekijältä puh. 040 653 4070, 040 653 4499 tai 040 653 4284.